Pamatų viduje ir išorėje aptiktas nestoras 30–50 cm griuvenų sluoksnis liudija, kad bažnyčia buvo „nušluota" labai švariai.

Atkasti pamatai buvo kruopščiai nuvalyti, tinkamai sutvarkyti ir paruošti konservavimui.

Algirdas Juknevičius

Excavations in Akademija, the site of the former St. Paul's church

In 1996 in Akademija (Kėdainiai district) KME surveyed a total area of 440 m², where the team brought to light the foundations of neogothic brick church. St. Paul's church was built in 1963 and destroyed in 1963.

Rimvydas Laužikas

Žvalgomieji tyrinėjimai Tauragnų Šv. Jurgio bažnyčios vietoje

1997 m. buvo atlikti žvalgomieji kasinėjimai Tauragnų (Utenos raj.) buvusių bažnyčių vietoje. Tauragnai nuo XIII a. buvo Lietuvos didžiojo kunigaikščio dvaras. 1387 m. Lietuvos didysis kunigaikštis Jogaila savo privilegija jį padovanojo Vilniaus vyskupui. XIV a. pabaigoje netoliese esančiame Taurapilyje greičiausiai buvo pastatyta pirmoji bažnyčia. Po Livonijos ordino antpuolio XV a. pradžioje ji perkelta į miestelį, dabartinę vietą. Žinoma, kad šventovė perstatyta 1585, 1649, 1738 ir 1874 m. Baigiantis Antrajam pasauliniam karui, ji sudegė. Kasinėjimai buvo atlikti paskutinės bažnyčios pamatų vietoje. Tikslas: aptikti XV–XVI a. pastatų likučius ir patikslinti rašytinių šaltinių žinias apie XVII–XVIII a. kulto statinius.

Iš viso ištirtas 49 m² plotas. Kultūrinio sluoksnio storis siekė 1,3–1,5 m. Aptikta 18 gerai išlikusių ir apardytų bei 11 (?) visiškai suardytų XV–XVII a. kapų. Bene įdomiausias kapas Nr. 1, datuojamas XVI–XVII a. Iš skeleto ir radinių nustatyta, kad tai apie 5–6 metų amžiaus mergaitė, pa-

puošta ažūrine sege, dviem stiklinių karoliukų vėriniais ir labai originaliu apgalviu: apie 2 m ilgio ir 17 mm pločio juosta, pinta iš žalvarinių vielučių; jinai keturis kartus apjuosta aplink vaiko galvą. Kituose kapuose rasta nemažai krikščioniškos atributikos: medalionėlių (kapai Nr. 7, 12, 13), kryželių (iš suardytų kapų). Taip pat rasta darbo įrankių: dalgelis (kapas Nr. 6), peilis (kapas Nr. 16); papuošalų: žiedai (kapas Nr. 12). Aptikta nemažai monetų (kapuose Nr. 6, 7, 12, 15, 17, 18). Tai 19 Jono Kazimiero šilingų bei jų falsifikatų, 3 švediški Rygos šilingai, Zigmanto III Vazos dvidenaris, Žygimanto Augusto denaras ir obolas, Maskvos Aleksejaus Michailovičiaus (?) kapeika. Kultūriniame sluoksnyje taip pat aptikta nemažai XVI–XIX a. keramikos (juodosios, raudonos spalvos, su vingiuotų juostų ornamentu) bei XVII a. koklio su arabeskų ornamentu fragmentas. Kai kuriuose kapuose buvo karstų likučių su baltų ir mėlynų dažų pėdsakais. Kasinėjimų metu taip pat aptikta ketveriopa technika mūrytų pamatų bei gotikinių ir renesansinių matmenų plytų. Sprendžiant iš skiedinio cheminės sudėties (1 lentelė), spalvos bei faktūros (2 lentelė) ankstyviausi pamatai datuotini XIV a. pabaiga–XV a. pradžia. Kiti sietini su XVI, XVIII ir XIX a. statytomis bažnyčiomis. Pažymėtina, kad visų šventovių erdvinė orientacija vienoda (R–V, kur R atitinka saulėtekio tašką per Jurgines).

Rimvydas Laužikas

Excavation of St. George church site in Tauragnai

In 1997 a research was conducted on the site of St. George church in Tauragnai (Utena district); the church was burnt down at the end of World War II. An area of 49 m² was examined, the findings included 18 well preserved and 11 disturbed primary burials from the 16th–17th centuries. Among the grave goods there was noted a headband, small handbags, medalions, some coins. Moreover, the excavations revealed the foundations of churches from late 14th–early 15th, 16th, 18th and 19th centuries.

1 lentelė

Tauragnų buvusios bažnyčios vieta. Skiedinių cheminė sudėtis, %

Rodikliai	Pavyzdžių paėmimo vieta			
	Perkasa Nr. 1 Siena Nr. 1	Perkasa Nr. 1 Siena Nr. 2	Perkasa Nr. 1 Siena Nr. 3	Perkasa Nr. 1 Siena Nr. 4
K.n.	11,71	12,30	9,76	14,20
N.l.	71,07	68,56	73,46	64,28
SiO_2	72,81	71,56	76,90	67,55
R_2O_3	3,48	3,67	3,39	3,41
CaO	9,19	11,66	8,37	11,76
MgO	2,52	1,62	1,86	3,93
SO_3	-	-	-	-
Rišamosios medžiagos ir užpildo santykis	1:3,69	1:3,2	1:4,29	1:2,61
Hidraulinis modulis, M_h	1,76	1,75	1,23	1,76
Magnezinis modulis, M_m	3,65	7,20	4,5	2,99

2 lentelė

Tauragnų buvusios bažnyčios vieta. Skiedinių užpildų granulometrinė sudėtis, %

Eil. Nr.	Pavyzdžių paėmimo vieta	Likutis ant sietų Nr., %							Rupumo modulis, M_r
		2,5	1,4	1	0,5	0,315	0,14	smulki liekana	
1.	Perkasa Nr. 1, siena Nr. 1	0,75	0,25	1,75	7,75	23,76	49,5	16,24	1,33
2.	Perkasa Nr. 1, siena Nr. 2	-	-	2,17	10,87	24,64	50,0	12,32	1,41
3.	Perkasa Nr. 1, siena Nr. 3	5,62	3,55	4,44	15,38	19,82	35,50	15,69	1,91
4.	Perkasa Nr. 1, siena Nr. 4	1,26	1,51	5,29	16,62	23,43	39,55	12,34	1,73

Analizę atliko V. Dambrauskienė

Saulius Sarcevičius, Andrius Vaicekauskas

Tyrinėjimai Vilniuje, Pranciškonų Švč. Mergelės Marijos ėmimo į dangų bažnyčios viduje ir šventoriuje

1996 m. Vilniuje, Pranciškonų bažnyčios viduje ir šventoriuje (Trakų g. Nr. 9) PRI buvo ištirtas 37 m^2 plotas. Bažnyčios Š navoje buvo aptikta įėjimo anga į rūsį bei ištirtos 3 jo skliautuotos patalpos kriptos (V, P ir Š). Jos XIX a. pabaigoje–XX a. buvo užverstos griuvenomis bei iš dalies užpiltos žemėmis.

V patalpoje, kurios dydis 3,4x2 m, buvo aptikta XVIII–XIX a. pradžia datuojamų medinių grindų liekanų. Šios patalpos V, P sienos mūrytos iš klasicistinių plytų. Rūsio skliauto aukštis nuo aptiktų grindų siekė 2,4 m.

P ir Š patalpos buvo mūrytos iš gotikinių raudonos spalvos plytų. Šių patalpų (kriptų) dydžiai: 2,3x1,72–1,77 m ir 2,36x1,88–2,14 m. Patenkama